

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 211 (3373) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Korzika szigetén súlyos harcok kezdődtek a németek és a guerilla csapatoktól támogatott olaszok között

Francia csapatok is érkeztek a fölkelők támogatására — A sziget déli részét elfoglalták a németek

Átszervezik az amerikai külügyminisztériumot

Stockholmból jelentik: (MTI) A Svenska Dagbladet jelentése szerint Korzika szigetén heves harcok kezdődtek az olaszokkal és a velük együtt működő guerillacapatokkal, akiket a szövetségesek látnak el hadianyaggal. A Sardinia szigetről érkezett németek elfoglalták a sziget délkeleti részét. Mint jelentik, német erősítések érkeztek Elbából és Genovából.

Algiréből jelentik: (MTI) A francia szakadár csapatok főparancsnoka hivatalosan közölte, hogy parancsára francia csapatok szálltak Korzika szigetén a felkelők támogatására.

Madridból jelentik: (MTI) Az International News Service különjelentése szerint Washingtonban az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjet háromhatalmi értekezletének előkészületei állnak a politikai érdeklődés középpontjában. Az angolszász hatalmak végre szeretnék tisztán látni, vajon elvben hajlandó-e a Kreml együttműködésre, vagy továbbra is önálló külpolitikát akar folytatni? Washingtonban különösen sürgetni akarják a keletázsiai viszonyok tisztázását. Washingtonban jól tudják, hogy Kinában befolyásos szovjet körök támogatják a japánokat, mivel Kinában a Szovjet Uniónak messzemenő tervei vannak Kína egyrésztének belsejéig terjedésére és ezért a csungkingi kormányt gyengíteni igyekeznek. Ezért a hármasterkezetlen sürgetni fogják, hogy Sztalin egyértelműen tisztázza a nemzetközi kommunizmushoz való kapcsolatait.

Salerno körül ismét kiujultak a harcok

A Pest írja: Zürichből érkezett jelentések szerint Salerno körül a harcok ismét kiujultak. Az angolszász hadseregek támadnak, de az előnyomuló oszlopok széles aknamezőkbe ütköztek, úgyhogy most műszakj csapatok haladnak az élen, mert a páncélosok és gyalogosok részére járhatóvá kell tenni az utat. Nápoly hétfő este óta a messzehordóágyuk tüzeiben áll. Szakértők szerint azonban a nagy eséta talvolabb fog kifejlődni északra. Kesselring vezértábornagy csapatai csak késleltető harcokat folytatnak. Valószínű, hogy a Volturno folyó vonalán szállnak szembe a szövetségekkel.

Bernből jelentik: (B. T.) A szövetséges főhadiszállásról érkezett legújabb jelentések szerint a salernoi csakats vége felé közeledik. Az 5-ik hadsereg

hadműveleteinek második szakasza kezdődik. Az 5-ik hadsereg különösen Badipaglia vidékén nyert teret. A 8-ik hadsereg folytatta előnyomulását, anélkül, hogy jelentősebb ellenállásra találna. A Tarentonál és Brindisinnél partraszállt brit csapatok elfoglalták a Tarantó és Bari között levő Gioia várost. Ezek a csapatok északnyugat felé nyomulnak, hogy egyesüljenek Montgomery csapataival. A szövetségesek északafrikai főhadiszállása szerint az 5-ik hadsereg megezállta a Nápolyi Öböl déli részén Sorrento félszigetét. Az algiri rádió szerint a szövetségesek megszállták Amalfit, Badoglio szeptember 20-án az algiri rádióban felszólította az olasz lakosságot, hogy szálljon szembe minden lehető módon a német csapatokkal.

További súlyos harcokra készítik elő a szövetséges közvéleményt

Madridból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint Buenos Airesből jelentik, Carol Binder, a Rason című lap newyorki tudósítója ezeket írja:

A szövetségesek a közvéleményt további súlyos harcokra és hosszú háborúra készítik elő, amióta az angolszász csapatok Olaszországban a német haderőkkel felvették a harcot.

A cikkíró azonban óva inti a szövetségeseket a háborus helyzetnek tulsá-

gosan derülendő megítélésétől.

Csodálatos — írja — milyen gyorsan állították fel a németek arcvonalukat Olaszországban. Érezniük kell a brit, kanadai és északamerikai katonáknak, hogy a német hadsereg még mindig nagyon erős.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Roosevelt elnök hozzájárult Elmer Dawiesnek, a háborus tájékoztató hivatal igazgatójának a háborus

hírszolgálat átalakítására vonatkozó előterjesztéséhez, amely szerint az amerikai népet a jövőben gyorsan és az igazsághoz hiven tájékoztatják minden eseményről.

Chiassoból jelentik: (B. T.) A német csapatok parancsnoka ismét felhívást intézett az olasz néphez, amelyben a

Hull Amerika legbefolyásosabb embere Roosevelttel után

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a News Chronicle jelenti, az amerikai külügyminisztériumot átszervezik. Hull keresztlvitte ugyanis, hogy a külfölddel foglalkozó háborus hatóságokat mind, ne csak alárendeljük neki, hanem formailag is a külügyminisztériumhoz csatolják. Judge Moore halála és Sumner Welles felmentése folytán megüresedett államtitkári állásokat betöltik és összesen három új államtitkarságot létesítenek. A lap kiemeli még, hogy Lehmann, Stellinius és Crowley lesznek a vezetői az ellátási, az idegen népek kérdéseivel foglalkozó, a bérleti és kölcsön-

rendre és a fegyelemre hívta fel őket. Különösen az anarchisták és a kommunisták tevékenysége esetére helyezett kilátásba a kiáltvány igen szigorú megtorlást.

Zürich. (MTI.) A Svájci Távirati Iroda chiassoi jelentése szerint a német csapatok parancsnoka felhívást intézett az olasz néphez, amely többek között ezeket mondja: Olaszok! A német csapatok megszállták az olasz területet. Nagylelkűek és igazságosak vagyunk. Azonban a német katonai hatóságok kérelhetetlenül eljárnak mindazok ellen, akik a közrendet és a nyugalmat zavarják, — anarchista, vagy kommunista összeküvéseket szönek vagy a homályban agitációs fészkeket igyekeznek alakítani. A kommunisták és társaik ezt a felhívást vegyék utolsó figyelmeztetésként.

üggyekkel foglalkozó hatóságoknak, úgy hogy Hull közvetlen alárendeltjei lesznek. A külügyminisztériumhoz csatolták az interamerikai együttműködés ügyeivel foglalkozó hatóságot, melynek vezetője Nelson Rockefeller, Baldwint, akinek a meghódított olasz terület igazgatását kell átvennie. Hull nevezte ki, nem pedig a katonai hatóságok. Ugyanígy Sam Landist is, akit a Középkelet igazgatására szemeltek ki és Kairóba fog menni. Mindezekből kitűnik — írja végül a lap — hogy Hull most a legbefolyásosabb ember Roosevelttel után Amerikában.

Október első hetében kezdődik az angolszász-orsz értekezlet

Zürich. (MTI.) A Neue Zürcher Zeitung londoni levelezője jelenti a hármasterkezeletről, hogy az erre vonatkozó előzetes tárgyalások nyilván nehézkesebbek, mint ahogyan Churchill nyilatkozata alapján eredetileg gondolták. A három nagyhatalom között nem jött létre semmi megállapodás sem az értekezlet helye, sem időpontja tekintetében sem. Az az amerikai jelentés, amely szerint Moszkvát jelölték ki az értekezlet színhelyévé, téves volt.

London. (Bud. Tud.) Az angol fővárosban úgy tudják, hogy az USA, Nagybritannia és a Szovjetunió külügyminisztereinek értekezlete október első hetében valószínűleg megkezdődik. Ha az értekezlet sikerrel zárul, akkor haladéktalanul sor kerül Roosevelttel, Churchill és Stalin találkozójára.

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a brit híroroda jelenti, az angliai Clyde hajógyárban több, mint 2000 munkás abbahagyta a

munkát. Más hajógyárakban is sztrájkba kezdtek, hogy támogassák 1500 munkásnak már két hete tartó sztrájkját.

Zágráb. (MTI.): Vasárnap két csoportban három ezer horvát érkezett az olaszországi gyűjtőtáborokból a horvát fővárosba.

Hazatelepitik a Németországban élő horvátokat

Zágráb. (MTI.): A napokban jelent meg a hivatalos lapban az újabb horvát-német áttelepítési rendelkezés szövege. Azoknak a horvát nemzetiségűeknek, akiknek Aleo-stájerország, Karinthia és Rajna megszállott területén volt állandó lakhelyük, három hónapon belül írásbeli nyilatkozatot kell adniuk a bizottságnak arról, hogy ingóságokkal együtt Horvátországban akarnak-e letelepedni. Az áttelepítési körzetek szerint bonyolítják le, még pedig úgy, hogy a határhoz legközelebb eső sávból 1944 január 31-ig, a határtól legtávolabb eső sávból 1944 december 31-ig kell kiköltözniük az áttelepülőeknek.

Zavartalanul, parancs szerint űritették ki Szardiniát a német csapatok

**196 szovjet páncélost pusztítottak el vasárnap a németek — Vissza-
verték a németek az Azovi-tengertől Szmolenszkig terjedő szovjet
támadásokat**

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távírási Irodának. A véderő főparancsnokának közli: Az Azovi-tengertől egészen a Szmolenszktől északra terjedő részig az arcvonal ellen az ellenség heves támadásokat indított. Ezeket azonban csapataink a légifegyvernem erős kötelékeinek beavatkozásával visszaverték, vagy felfogták. Emellett sikerült megsemmisíteni néhány ártört ellenséges harcsoportot, mégpedig azonnal megindított ellentámadásokkal. A keleti arcvonal többi részéről csak helyi harci tevékenységet jelentettek.

Salerno térségében az angol erők szakadatlanul támadták a német állásokat. Tovább délre az ellenség csak vontatottan követi mozdulatainkat. A part előtt léghárító tüzeléssel elsúlyasztottunk egy ellenséges gyorsnaszádot. Vadász- és közelharcú repülőgépeink megsemmisítették 24 ellenséges repülőgépet. A német csapa-

patok parancs szerint kiűritették Szardiniát szigetét, anélkül, hogy az ellenség zavarta volna őket. Csak az áruló Badoglio csapatok követték biztos távolságból, saját kötelékeinknek a berakodó kikötő felé irányuló mozdulatait. Csak a leghátó utóvéddek ellen merészkedtek elszigetelt tüzelést indítani.

A haditengerészet egy kis egysége néhány nappal ezelőtt elszánt rajtaütéssel megszállott egy nyugatdriadriai kikötőt. Az ottlevő nagyszámú hadi és kereskedelmi hajót biztonságba helyezték. Foglyul ejtették azonfelül a Badoglio hadsereg négyezer katonáját parancsnokával és több magasrangú törzstisztjével együtt. A város fellegvárában nagymennyiségű fegyvert és lőszert zsákmányoltunk.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A német csapatok vasárnap a keleti arcvonalon 196 ellenséges páncélost pusztítottak el.

Nem érte el célját a borzalmas szovjet éhségoffenzíva

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal helyzetéről: Teljes 11 hete tart már a szovjet éhségoffenzíva, amelyben minden rendelkezésre álló erejét és tartalékát belevetette és így megpróbálta kimerőszakolni a német arcvonal erős bástyáinak döntő áttörését. A szovjet egész hadosztályokat és hadseregeket vetett bele a csatába és áldozott fel. Ez a csata a hadtörténelemben mint minden idők legnagyobb elhárítócsatája fog szerepelni. Azonban számbelj főlényük

és ugyiszólván gigászi veszteségeik ellenére sem sikerült kimozdítaniuk sarkaiból a német arcvonalat. A szovjet főparancsnokság célja nem valamilyen területnyerés és a Ladoga Tótól az Azovi tengerrig elnyúló hósezu arcvonal egyik vagy másik szakaszán, hanem a Szovjetunió mezőgazdasági ellátási területének, Ukrajnának visszahódítása. Ezt a célt azonban ép olyan kevéssé érte el, mint azt a további célt, hogy a német csapatok nagyobb részeit átkarolják vagy bekerítsék.

Fontos okmányok kerültek német páncélos gránátosok kezére

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Azoknak a zsákmányolt okmányoknak alapos átvizsgálása után, melyeket a német páncélos gránátosok ellentámadásának sikere alkalmával szeptember 13-án és 14-én Ebolitól délkeletre az amerikai hadosztálytól zsákmányoltak, néhány igen érdekes részlet derül ki arról, hogy az amerikai-brit hadviselést milyen mértékben hisztította meg a salernói öbölben lefolyt tíz napos csata. Egy magasabb törzs jelentésében és aktaanyagában, melyet Alatavilla mellett a hirtelen német támadás annyira meglepett, hogy rádióállomása és valamennyi iródszobája és összes iratai hátrahagyásával menekülni volt kénytelen, olyan feljegyzéseket találtak, melyek teljes felvilágosítást nyújtanak a szövetségesek szándékairól és a hadműveleteknek részéről elgondolt lefolyásáról.

Eszerint a Badoglioval történt meg egyezségekre megfelelően, szeptember kilencedikére virradó éjjel kellett volna hét amerikai és brit hadosztálynak Salernó térségében partraszállni. Szeptember 9-ére a nehéz hadianyagok partraszállását tervezték. Szeptember 10-én azután az angolok észak felől Nápoly ellen kellett volna előretörjenek. A

négy amerikai hadosztályra az a feladat hárult, hogy ugyanszon napon kelet felé Potenza és Altamura irányába induljanak el, hogy találkozzanak Montgomery hadosztályaival. Szeptember 11-ére Nápoly vidékének megtisztítása és további inváziós csapatoknak a nápolyi kikötőben való partraszállítása következett volna, mert azt remélték, hogy Badoglio határozott igéretei alapján az ottani berendezéseket üzemképes állapotban találják. Szeptember 12-ére az angol-amerikai légierő nagyobb partraszállási műveletét vették tervbe, továbbá azt, hogy Foggia repülőterének közelébe légiuton csapatokat szállítsanak. A repülőter berendezéseit Badoglio csapatainak kellett volna biztosítaniuk és védeniük. A következő napokon közpala-szovjet hadműveleteket vettek tervbe, melyeket szeptember 16-án érték volna el végefeljukat azzal, hogy Eisenhower tábornok bevonul Romába.

Berlin. (MTI.) Mint a Német Távírási Iroda értesül, Romában teljes a nyugalom. A város védelmét német kötelékek vették át, nehogy ellenséges beugrató ügynökök merénylői nyomán a városban rombolásokat okozzanak és azután a németekre fogják. Általában megértés tapasztal-

ható a német csapatok iránt. Az a cél, hogy a nyilvános életnek legkisebb korlátozásait is megszüntessék.

Zürich. (MTI.) A Die Tat című lap tudósítója jelenti az olasz-svájc határról, hogy az olasz király és a trónörökös Palermo közelében Monreale mellett tartózkodik. Badoglio tábornagy állítólag Északafrikában van és a szövetségesek vezérése mellett azon fáradozik, hogy új olasz hadsereget szervezzen a kisza-

Meghiúsították az angolszász gépesített erők előretörését Nápoly felé

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti a salernói harcokról: A szövetséges főparancsnokság a salernói térségben harcoló csapatait az elmúlt napokban több hadosztállal erősítette meg, úgyhogy ez idő szerint összesen tíz hadosztály áll a németekkel szemben. Legújabbban többek között a 82-ik amerikai légi úton szállított hadosztály és a 31-ik amerikai gyaloghadosztályt szállították Salerno térségébe. A kanadai hadosztályt szintén Clark tábornok parancsnoksága alá helyezték és a hídfő amerikai szárnyához kapott beosztást. Mint jelentik, azon fáradoznak, hogy a nagy veszteségeket szenvedett hadosztályokat emberrel és hadianyaggal egészítsék ki, hogy újból harcra kész állapotba kerüljenek. Nagyobb hadműveletekre vasárnap csak a salernói arcvonalon került sor. Főleg brit gépesített erők

vasárnap kétszer előtörték észak felé, hogy szabaddá tegyék a Nápolyba vezető utat. Mind a két alkalommal visszaverték őket victrai kiinduló állásaikba. A németek itt, valamint Ebolitól keletre olyan jól kiépítették és megszilárdították magaslati állásaikat, hogy minden támadásnál az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett, főként mivel a jelenlegi német állásokat nem érheti a brit hajóhad nehéz tüzérége. Ennek következtében az amerikaiak is lemondtak nyilvánvalóan arról, hogy újra felvegyék a harcot a német csapatokkal. Az új német állások megkerülésére irányuló amerikai kísérletek meghiúsultak.

Lisszabomból jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat közlése szerint a szövetségesek elfoglalták Amalfit.

Három fontos kérdésre kell válaszolni az Amerikából hazatért Churchillnek

Stóckholm. (MTI.) A Stóckholms Tidningen londoni jelentése szerint az angol sajtó a felétlen megadás politikáját felelőssé teszi, a fegyverszüneti tárgyalások elhúzódása, valamint azokért a véráldozatok miatt, melyeket küszöbön álló harcok követelnek meg. Politikai körökben Churchillről három kérdésben várnak nyilatkozatot, nevezetesen a quebeci értekezletről, másodsor arról, hogy miért húzódtak el a fegyverszüneti tárgyalások, harmadszor pedig nyilatkozni kell Mussolini kiszabadításáról. Végtül Churchillnek el kell oszlatnia az Oroszország és a nyugati hatalmak közötti viszony miatt támadt nyugtalanságot.

Hrisztof bolgár belügyminiszter szerint a tengelyhatalmak döntő csapásokra készülnek az arcvonal egyes szakaszain

Szófiából jelentik: (MTI) Kirov ankarai volt bolgár követnek külügyminiszterre történt kinevezése, minden jel szerint igen jó hatással lesz a bolgár-török kapcsolatok további fejlődésére. A Raca hasábjain Andrew fő-erkesztő ír vezércikket a bolgár-török viszonyról. A lap szerint a két ország között félreérteések és területi viták sohasem merültek fel és nincs is ok rá, hogy felmerüljön. Ellenkezően a szoros együttműködés és őszinte barátság minden előfeltétele meg van a két nemzet között. Törökország béke-

vágyai semmiféle cselstóvény sem tudta befolyásolni és a háborúval való távolmaradás egyenesen a török külpolitika jelszava lett. Törökország és Bulgária egyaránt tisztában van vele, hogy legfőbb érdekük a béke és nyugalom fenntartása a Balkánon és ebből a szempontból teljes mértékben találkoznak egymással. A cikk végül hozzáfűzi, hogy a felsziget békéjének megóvása a tengely többi államának is érdeke.

Szófia. (MTI.) Vasárnap több politikai gyűlés volt. Hrisztof belügyminiszter szülővárosában, Szvelievóban

Mozik műsora:

APOLLÓ: Jómádár.
BELVAROSI: Kanadai kaland.
CASINO: Végre.
KORONA: Magyar kivánsághangverseny.

badított néhány százezer olasz foglyból.

Berlin. (MTI.) Illetékes helyen cáfolják azokat a külföldön megjelent híreket, amelyek azt mondják, hogy a római német katonai parancsnokság, a Vatikánnak állami ügyei gyakorlásában akadályozó korlátozásokat rendelt el. Ugyancsak megcáfolták, hogy a pápa elutasította Kesselring tábornagy látogatását. Megállapították, hogy ilyen látogatást német részről egyáltalában nem kértek.

beszél a bel- és külpolitikai helyzetéről. Felolvasta a kormány nyilatkozatát és az új kormány támogatására szólította fel Bulgária egész lakosságát. A nemzetközi helyzetről a miniszter azt mondotta, hogy a tengelyhatalmak minden bizonnyal megnyerik a háborút, akármekkora zajt csapnak a szövetségesek helyi jelentőségű győzelmeikkel. Szerinte a tengelyhatalmak a legközelebbi időkben döntő csapásokra készülnek az arcvonal egyes pontjain.

Japán felkészült a jövővé csatákra és kész szembeállni minden nehézséggel

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Roosevelt elnöknek az amerikai országgyűléshez küldött üzenetével kapcsolatban a tájékoztató hivatal megbízottja kijelentette a külföldi újságírók előtt, hogy Japán teljesen kész arra és a képességei is megvannak hozzá, hogy szembeálljon minden nehézséggel, beleszámítva a nagyszabású támadásokat is, melyekről Roosevelt beszélt. Nagykelet-Ázsia Japán vezetéseivel a sérthetatlenség képét mutatja. Roosevelt fejtegetései üres fenyegetések és Japán teljes mértékben bízik hatalmi állásában. Azután utalt az Egyesült Államok előkészületeire, majd kijelentette, hogy Japán feltételezi, miszerint az amerikai nép is felismerte, hogy Japán is felkészült a jövővé csatákra és nem mulasztott el semmit a megfelelő előkészületeiből. Tény az, hogy amikor Japán harcol, odahaza is tudja fokozni háborús erőfeszítéseit. Roosevelt beszéde az amerikaiaknak szól és nem tartalmaz utat. Az üzenetben csak az a figyelemreméltó, hogy semmiféle utalást sem tartalmaz Mussolini visezetérésére, ami pedig teljesen meghusítottta az angol-észak szándékokat.

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: A Domei Iroda jelenti az egyik csendesóceáni támaszpontból, hogy a császári egységek az Új-Guineában levő Salamaua és Lae támaszpontokat kiürítették anélkül, hogy az amerikai csapatok ebben megzavarták volna őket. Az első kiürítés szeptember 14-én éjjelkor történt. A másodikat a japánok zöme mindjárt az első oszlopok elszállítása után hajtották végre. A japán egységek a dzsungelen keresztül vágtak utat maguknak és a következő nap hajnalán érkeztek meg rendeltetési helyükre.

Sztrájkba léptek az angol munkaügyi minisztérium villamosági munkásai

Stockholmból jelentik: (MTI) Kollontai asszony, a stockholmi szovjet nagykövét megcáfolta azokat a híreket, melyek szerint szó van a Finnországgal kötendő békéről.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint a brit híroroda jelenti, Londonban a munkaügyi minisztérium szolgálatában álló 150 villamosági munkás abbahagyta a munkát. Kijelentették, hogy kedden 6-700 munkás csatlakozik hozzájuk, ha a minisztérium nem rendezi a munkásság között támadt egyenlenségeket. A sztrájk kiterjedése esetén Londonban a kormány négy épülete marad világítás és fűtés nélkül.

Csungkingből jelentik: (B. T.) Csang-kaiszek tábornagy, a kínai nemzeti kongresszus ülészakánának megnyitását bejelentette Kinának azt a szándékát, hogy Mandzsuriát és a többi elvesztett területet is visszahódítja.

Üzen az otthon!

Isten segítségével eljén az idő, amikor emelt fővel megyünk haza

Köszönet Szabó János országgyűlési képviselőnek

Nagyvárad, szeptember 20.

Igen sok bajtársunk keresett fel üzeneteivel bennünket s azért elnézésüket kérjük, hogy egy-két napi késéssel közzöljük lapjainkat.

Piros Árpád honvéd (F. 438.) panaszos sorokkal fordul hozzánk.

Mig mi itt kint messze orosz földön harcolunk, hogy fiaink egy boldogabb Magyarországon találják meg méltó helyüket, addig én, — kinek két gyermekem van s feleségem most várja a harmadikat, — nap-nap után kapok panaszos leveleket feleségemtől, aki a házigazdára panaszkodik.

Győrffi Péter honvéd (Z. 421.) megindító hangon kéri, hogy értesítsük szüleit, (Győrffi József Nagyvárad, Sajó-utca 16.) jól van, nincs semmi baja. Már nagyon régen nem kapott tőlük levelet. Legutóljára írták, hogy édesapja nagyon beteg s azóta semmi hír, nem tudja, mi baj van otthon. Nincs, aki értesítse, mert felesége meghalt és kislánya is február 25-én.

A szerkesztőség készséggel ad helyet a kérésnek és közvetíti a hozzátartozók üzenetét is a frontra.

Molnár József tizedes (Z. 683.) Néhány ráérő percében így ír:

„Kedves nagyvárad kisleányok! Ma, amikor ebben a szép napsütéses időben ráérek, örömmel gondolok a nagyvárad kisleányokra. Azt hiszem, van Váradon is olyan kisleány, aki örömmel levelez az orosz fronton harcoló honvéddel. Ezért kérem, ha idejük engedi, minél többet írjanak!”

Székely Ferenc honvéd (Z. 421.) hozzártatózóik megnyugtatóására a következő üzenetet gyűjtötte össze.

„Székely Ferenc üzeni feleségének és rokonainak: jól van és csókolja mindnyájukat. Farkas Sándor szakaszvezető üzeni szüleinek, testvéreinek, hogy jól van, csókolja mindnyájukat. Szuzta Sándor üdvözlöi szüleit, ismerőseit, meg egy kisleányt, Pirit, jól van, nincs sem-

mi baja. Már fice Károly üdvözlöi feleségét, családját, szüleit, testvéreit s nagynénjét. Jól van, nincs semmi baja. Szabó Lajos csókja küldi feleségének, szüleinek s rokonainak. Jól van, semmi baja. Pethő Károly csókolja feleségét, kisleányát, szüleit s testvéreit. Sujkó János „a partizánok réme” írja: Üdvözlöm nagyvárad ismerőseimet. Jól vagyok, nincs semmi bajom. Karsai László üzeni feleségének, szüleinek, nincs semmi baja, sokszor csókolja őket. Paizs Béla üzeni feleségének, édesanyjának, testvéreinek, s rokonainak, jól van, nincs semmi baja, sokszor csókolja mindnyájukat. Majoros András csókolja feleségét, kisleányát, szüleit, testvéreit és rokonait. Jól van, nincs semmi baja. Tóth János csókolja feleségét, szüleit és testvéreit. Jól van, semmi baja. Nagy Bálint csókolja feleségét, kisleányát, testvéreit. Üzeni, hogy jól van. Veres József csókolja feleségét, szüleit Jól van, nincs semmi baja. Keckeméti József üzeni édesanyjának, hogy nincs semmi baja s mindnyájukat csókolja.

Balogh István őrzető üzen a (Z. 683. számú) tábori postáról: Üzenem Nagyváradra nővéremnek, sógoromnak és Nagy Károly kártyos mester úrnak és k. családjának, továbbá feleségemnek, kislányomnak, szüleinek, apósoméknak és testvéremnek Bihar-püspökihe: Jól vagyok, nagyon sokat gondolok mindnyájukra. Kérem a jó Isten, hogy mielőbb segíten haza ebből az orosz „paradicsomból” győztesen. Üdvözlémet s szerető csókjaimat küldöm a messze orosz földről: Pista.” Másik lapjában írja: „Hálás köszönetemet küldöm soraimban kedves Főszervező úrnak, amiért ilyen örömet szerzett nekünk kedves készségeivel, örökösen rendelkezésünkre álló szíves fáradságával. Továbbra is üzenem drága feleségemnek, kislányomnak, szüleinek, apósoméknak s testvéreimnek:

Legyenek türelemmel, jól vagyok, csókolok mindenkit. Pista.”

Tp. K 560-ról üzeni Moss Lőrinc tart. honvéd: „Csókolom édes szüleim s menyasszonyom Kérem őket, ne aggodjanak. Üdvözlöm a Városi Vasutnál lévő kollégáim. Jóljárt Nagy Imre tart. honvéd. Csókolja édes szüleit, testvéreit. Üdvözlöi barátjait és ismerőseit. Dull József csókolja édes szüleit és bátyját, üdvözlöi barátait.

Ilyés Géza honv. K 919 tp.-ról értesíti Siterben szüleit, hogy egészséges, nincs semmi baja. Sokat gondolt rájuk s imádkoznak értük. Kéri, hogy ők is imádkozzanak érte és többet írjanak. Mindenkit csókol.

Köblös András honvéd (K 641) Szabó János országgyűlési képviselőhöz intéz hálatelt sorokat:

„A Magyar Lapok augusztus 21-ki száma egyik bajtársam kezéhez kerülve adta tudtomul, hogy odahaza újszülött kislám keresztelője augusztus 22-én volt. Bajtársam osztozott örömben, de szomorúságomban is, mert én nem lehettem jelen a keresztelőn. A hír olvasásakor elfogott a vágy kis családi fészke után, de aztán megvágastalódtam, mert harcoló honvéd vagyok és megértettem, hogy a „lemondásban az erő” és „a munka után édes lesz a megérdemelt nyugalom.” Isten segítségével eljén az idő, amikor emelt fővel megyünk haza és levelezük asszonyaink válláról a terheket. Köszönettel, honvédi szeretettel és hállával forduló képviselő urhoz és kedves nejéhez nem eszelekedtük, mert nemcsak a fronton harcoló honvédek családjairól gondoskodnak, hanem az otthoniak összetartására, a belső front szilárdságára is törekszenek.

A legnagyobb hállával köszönöm meg még egyszer nemes eszelekedteteket, a keresztszülőséggel vállalt kötelezettséget. Maradok a legészintebb tisztelettel és hállával.”

Tíz hónapos kereskedelmi tanfolyamot rendez a Baross Szövetség

Tíz hónapos kereskedelmi tanfolyamot nyit Budapesten a Baross Szövetség 17. életévüket betöltött keresztyén ifjak és leányok számára, akik a polgári iskolának vagy a gimnáziumnak legalább 4 osztályát elvégezték, de beiratkozhatnak középiskolában érettségizett, vagy tanítóképzőintézetet végzett fiúk és leányok is. Tantárgyak: kereskedelmi és jogi alapismeretek, magyar kereskedelmi levelezés, könyvvitel, kereskedelmi és politikai számtan, gyorsírás, gépirás. Az előadások f. évi november hó 3-án d. u. háromnegyed 3 órakor kezdődnek és délután 3-tól 7-ig lesznek. Beiratkozási díj 40 P. Tandíj 300 P. mely havi 30 pengős részletekben fizethető. A beiratkozásoknál benyújtandó a születési anyakönyvi kivonat és az iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány.

Beiratkozni hétköznaponként d. e. 11-től 2-ig és d. u. 5-től 7-ig VIII. Vas-utca 9. szám alatt lehet. Vidéki hallgatók beiratkozhatnak a szóban lévő két okmányon és 40 pengő beiratkozási díjnak postán való beküldésével.

Az APOLLO idénynyitó műsora KEDDEN:

JÓMADÁR

Bónyi Adorján vidám regénye után

Főszereplők:

Pelsöcy Irén, Szilassy László, Ajtay Andor, Mály Gerő, Maklár Zoltán, Vaszary Piri, Pethes Sándor

Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. Vasárnap 11 órakor matiné helyarák!

Jegyelővétel egész hétre

Még az idén tető alá kerül a székely rádió-állomás

Csikszereda, szeptember 20. Két év óta sok szó esik a Székelyföld leendő rádióállomásáról. Ezévből odáig jutott az ügy, hogy a székely vidékeken próbaadásokat is folytattak, melyek során megállapították, hogy az adóállomás felépítésére legalkalmasabb terület Csikszereda mellett van. Megfelelő mérések és ellenőrzések után a minap már a munkálatokat is megkezdték. Ha továbbra is az eddigi iramban megy a munka, akkor még az ősszel tető alá kerülnek az épületek. A műszaki berendezés felszerelése nincs már ezévből kizárva. Jövőre mindenesetre már üzembe állítható lesz a Székelyföld sokat sürgetett erősítő állomása, mely tudomásunk szerint nem ad majd külön műsort, hanem állandóan Budapest I-et sugározza. Ez az erősítés jelentős mértékben megkönnyíti a székelység vevését kis készülékekkel is.

A Zrínyi Ilona kereskedelmi leányképzőiskolai tanulók figyelmébe

A nagyváradi m. kir. állami kereskedelmi leányiskola igazgatójától tett tájékoztatás alapján, a Zrínyi Ilona kereskedelmi leányképzőiskolai és női kereskedelmi szaktanfolyami tanulóknak a következőkre hívjuk fel figyelmét:

1. A tanári testület tagjai a tanulókat meglátogatják és életüket, munkájukat és elfoglaltságukat figyelemmel kísérik. Színházba, moziba a tanulók csak előzetes írásbeli engedély alapján járhatnak. Tanfolyamot nem látogathatnak. Különös figyelemmel lesznek a tanulók utcai viselkedésére.

2. A meghosszabbított könyvszerzési lehetőséget mindenki üzemi gyakorlatának folytatására használja fel. A nyári üzemi gyakorlatokból a vállalatok vezetőitől írásbeli bizonyítványt fogunk megkövetelni.

3. A rádió-iskolát a lehetőség szerint, mindenki, kivétel nélkül hallgassa s a feladatokat készítse el. A rádió-iskola tananyagáról a tanulók munkafüzetükben számolnak be a tanítás kezdetén.

4. Az ifjúsági könyvtárból naponta 10—11-ig lehet olvasnivalót kivinni. A kötelező olvasmányokat a szünetekben mindenki köteles elolvasni, tartalmát leírni mert azokat a tanítás kezdetén számonkérjük.

5. Segítő egyesületünk kölcsönkönyvtárból a tankönyveket naponta 11—12-ig vehetik át. Egy tanuló legfeljebb 2—3 könyvet kaphat.

6. A tanévnyitásra, tandíjkezdvényre és egyéb tudnivalókra vonatkozóan az iskolai hirdetőtáblán vannak felvilágosítást.

A fent közltekhez mindenki alkalmazkodjék és tanulóvárait is tájékoztassa az olvasottakról.

Szülői értekezlet

A nagyváradi református leányiskola igazgatója a beírt tanulók szüleit szept. 23-án az I. o., 24-én a II. o., 25-én a III. és IV. osztályos tanulók szüleit értekezletre hívja. Az értekezletnek kezdete délután 4 óra.

Aki Erdély magyar püspökeit megmentette az összeesküvés pörtől

— Emlékezés Nagy Kálmán vállalati igazgatóra —

Tegnap délután temették el Kolozsváros Nagy Kálmán vállalati igazgatóját, ki egyik igen jeles és dolgos hozzáértője volt a magyar faterkedelmi szakmának. Egy évtized óta itt Nagyváradon volt földbirtokos, az utóbbi években pedig az itteni La Roche Faterkedelmi Részvénytársaság igazgatóságában vállalt részeselet. Korábban Kolozsváron és Besztercén volt nagyobb favállalatok ügyvezetője, s elsőrangú szakemberként volt ismeretes a faterkedelmi körökben. Mintegy harminc évnvi szakmai működése után Nagyváradon nyugalmába vonulást keresett és a néhai Sal Ferenc polgármester kerü birtokát vette meg, melyet szép mintateleppé fejlesztett. Felszabadulásunk után a faterkedelmi szakmában kellett a keresztény szakértő, s így Nagy Kálmán is ismét munkát vállalt, mikor a La Roche Faterkedelmi Rt-nak lett egyik igazgatója.

Ugy Kolozsváron, mint Nagyváradon sok megbecsülést szerzett maga iránt, mert bár szerény elvonulással tartózkodott a nyilvánosság előtti szereplésektől, annál melegebben és odaadottabban kivette részét minden jöteknycélú mozgalom támogatásában. Buzgó munkása volt az erdélyi unitárius egyházkerületnek is, amely őt érdemes tevékenysége elismeréséül a főtanács tagjává is megválasztotta. Nagy szolgálattal teljesített azzal is, hogy mikor az 1919-iki erdélyi impériumváltozás

idején a római katolikus, a református és az unitárius püspököket összeesküvés pörbe akarták belekeverni, Nagy Kálmán az ellenük készülő eljárásról értesülést szerzett és életveszélyes utazásokat végzett, hogy mindenik egyházfőt figyelmeztesse az ellenük irányuló meglepetésekre. Így a három egyház közötti iskolaügyi közösség iránti sikerült megmenteni és biztonságba helyezni az akkor hatalmon levők elfogult vizsgálódásai elől. A három püspök mindig hálásan emlékezett meg Nagy Kálmánról a nagyérdemű szolgálatáról. Ő maga arról soha se dicsekedett, a felszabadulás ideje után is névtelenül igyekezett maradni az egyházi és nemzeti élet munkáival között.

A legutóbbi hetekben súlyos lábfájdalmak lepték meg, műtét kezelés végett vitték Kolozsvárra, hol az elűszkösödött végtagok lemeteszésével igyekeztek segíteni rajta. Azonban az orvosi beavatkozás nem járt eredménnyel, s a 61-ik életévében lévő Nagy Kálmán kiszenvedett. Tanítócsaládnak volt a fia. Hátramaradt özvegyén és testvérén kívül nagykiterejedésű rokonság gyászolja, kik között több kiemelkedő munkása van a magyar közéletnek. Temetésén az unitárius egyházkerület vezetői mind résztvettek, s a kolozsvári közönség is nagy részvétellel sorakozott föl az érdemes férfitü koporsója körül.

Gazdag műsora van a Székelyföldi Művészeti évnek

Csak Marosvásárhelyt 9 kiállítás, 13 előadás, 10 zenei esemény és 5 irodalmi est lesz szeptembertől júniusig

Marosvásárhely, szeptember 21. A székelyföldi Művészeti Év műsorát izléses, 92 oldalas könyvben örökítette meg a művészeti év rendezőbizottsága, mely dr. Gedényi Mihálynak, az Országos Irodalmi és Művészeti tanács főtitkárnak gondozásában jelent meg az Atheneum-nyomdában. A négy székely megyeszékhely címerével díszített könyvben részletesen le vannak írva a művészeti események időpontjai s műsorai. Ebből világosan élénk tünik a művészeti év gazdag műsora: egyedül Marosvásárhelyt 9 kiállítás, 13 előadás, 10 zenei esemény és 5 irodalmi est

lesz 1943. szeptembertől 1944. júniusig terjedő tíz hó alatt. Az előadások nagyrésze vetített képekkel, a zenei tárgyak pedig hanglemezekkel lesznek tarkítva. Az előadók, zenészek s írók, akik az ország minden részéből özönlenek Székelyföldre, összesen 108-an lesznek. Ebben a számban természetesen még nincsenek benne a kolozsvári Nemzeti Színház ötnapos vendégjátékainak művészei, hangversenyek zenekarai, a szólisták kísérei, úgyhogy végeredményben bátran tehetjük 300-ra azok számát, akik mint aktív résztvevők utaznak le a székely vidékre.

A jövő év májusában újabb 63 zsidó gyógyszerész szűnik meg

A belügyminiszter közölte az azoknak a zsidó gyógyszerészeknek névsorát, akiknek jogosítványa az érvényben lévő rendelkezések szerint 1944. május 4-én megszűnik. Az érdekelteknek ez év november 4-ig kell nyilatkoznok, kéri-e gyógyszerészük átruházását. Mindazon jogosítványra, amelyre ezidőpontig átruházás iránti kérvény nem érkezik be, a belügyminiszter országos pályázatot fog hirdetni.

A megszűnő jogosítványok a következők: Ambrus Sándor Budapest, Buzilika gyógyszerész, Arón Sándor Szilvásvárad, Balassa István Tescő, Bálint

Béla Alsoneresznics, Barta Sándor Kovászna, Bauer János Jászókszállás, Bleyer Rezső Tass, Borostyán Lajos Magyarbányhegyes, Breyer Miklós Vámpéres, Brüll Zoltán Felsővisó, Déri József Nagykanizsa, Dobó János Szajol, Enczig Miklós Munkács, Engel Ábrissó Ersekvadkert, Ehrenfeld Jenő Berekrákos, Ferenczi Margit Tata, Flór József Kolozsvár, Földes Béla Kunmadaras, Földes Jenő Zomba, Frenkel Mózes Kövesliget, Fried Sándor Kisvárd, Friedmann Béla Bátor, Gábor Jenő Mezőkovácsháza, Gara József Halmi, Konda Károly Lenti, Gonda Mihály Nyíregyháza, Gruber Árpád

Budapest, Uránia gyógyszerész, Gutt, freund Árpád Hódmezővásárhely, Hajnal Miklós Makó, Havas József Sentes, Juszt Frigyes Szeged, Halász Pál Kolozsvár, Kaufmann Zoltán Kassa, Kenéz Ferenc Ocsa, Klein Jenő Jászládány, Krámer Ferenc Batonya, László Béla Ungvár, Lisszauer Emil Tornaalja, Lukács Vilmos Nagykanizsa, Márkus Dezső Vámosmikola, Márkus Gyula Mecsekezaibocs, Matézer Jenő Makó, Molnár Gyula Ujfehértó, Pártos Andor Sarkad, Témer Jenő Kunszentmárton, Rácz Illés Jászapáti, Reiner Miksa Heves, Práger Frigyes Gyula, Révész János Nagyvárad, Sebestyén Artur Nagyvárad, Schönberger Armand Drégelypalánk, Siklós Henrik Budapest, Kazinczy gyógyszerész, Steiner Ferenc Naglód, Strausz Dezső Királyhelmec, Szabó Ernő Siklós, Szántó Károly Ulló, Szász Sándor Bátor, Szekeres Vilmos Nagykanizsa, Szekulesz József Pápateszér, Varga László Paks, Varsányi Béla Budafok és Halász Sándor Ungvár. (Magy. Tud.)

Mi van a Hivatalos Lapban?

A Budapesti Közlöny szombati, szeptember 18-iki, 210. száma a következő rendeleteket tartalmazza:

1. A földművelésügyi miniszter rendelete a 4250—1943. M. E. számú rendelet alapján eljáró tárgyalóbizottságok működési területének, székhelyének és elnökének kijelölése tárgyában.

2. A honvédelmi miniszter rendelete a tömegforgalom korlátozásáról szóló 164.800/eln. 35—1943. H. M. számú rendelet módosítása tárgyában.

3. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelete Budapest székesfőváros és a szomszédos megyei városok területén az építőanyagkereskedések nyitása és zárása idejének szabályozása tárgyában.

4. A közlekedésügyi miniszter rendelete a belföldön előállított kádárfa (donga) és különféle hordók legmagasabb árának megállapítása tárgyában.

5. A közlekedésügyi miniszter rendelete a hazai termésű tölgy- és lucfenyő-cserzőkéreg árának megállapításáról szóló 20.100—1943. K. M. számú rendelet módosítása tárgyában.

A Közlöny legújabb, vasárnapi, 211. száma a következőket tartalmazza:

1. A földművelésügyi miniszter rendelete tenyészvad juttatása tárgyában.

2. A földművelésügyi miniszter rendelete az állatorvosi tiszti vizsgára, valamint annak előkészítő tanfolyamára vonatkozó egyes rendelkezések módosítása tárgyában.

3. A honvédelmi miniszter körrendelete a női önkéntes honvédelmi munkaszervezet hivatásos csoportjánál alkalmazottak részére szolgálati karszalag rendszeresítésére.

4. A közlekedésügyi miniszter rendelete az élő és vágott baromfi és baromfitermékek legmagasabb árának megállapításáról szóló 39.000—1943. K. M. számú rendelet módosítása tárgyában.

Szolgáltatós gyógyszerészek:

- I. Csoport:**
ARANYKERESZT gyógyszerész, Gróf Teleki Pál-u. 2. (Zsigmondovits és Martinovich) 16-32.
KORONA gyógyszerész, Hitler Adolf-utca 1. (Dr Rácz Rezső) 13-76.
DIANA gyógyszerész, Ghillányi-u. 10. (Sebestyén A.) 32-58.
szENT ISVTAN gyógyszerész, Mikszáth Kálmán-utca 52. (Dr Raáber A.) 14-44.

Miért nem sikerült a faellenőrzőlapok zavartalan kiosztása?

Jövőben a házhozszállítás rendszerét kell alkalmazni

Nagyvárad, szept. 21. A közellátási hivatal kapuján rövid hirdetés közli a város közönségével, hogy a faellenőrző lapokat házhoz fogják kikészíteni.

Erre a helyes intézkedésre a faellenőrzési lapok kiosztásának első napi kísérletéből levont tanulságok vezettek.

Mint megírtuk, a közellátási hivatal hétfőn kezdte meg a kiosztást és erre a napra mintegy 50 utca lakóit, illetve családfőit hívták be a lapokban közzétett hirdetés útján, hogy a hivatal udvarán vegyék át faellenőrzési lapjait. A hivatal főnöke úgy számított, hogy mintegy 600 fél fog jelentkezni, akiknek előre elkészített lapjait egy nap leforgása alatt nagyobb nehézség nélkül ki lehet adni az udvar hat kiosztó helyén.

A közönség azonban nem vette figyelembe az utcák szerinti beosztást, hanem értesülve a jegykiosztás megkezdéséről, az egész város területéről észrevél özönlött a közellátási hivatalhoz. Ellepték az udvart és különösen a délutáni órákban óriási tömegekben szorongtak a hivatal épülete előtt is, majdnem egészen a Szaniszló utca és a Fő-utca sarkáig. A kirendelt rendőrök nem tudták fenntartani a fegyelmet.

Azok, akik jogosan jelentkeztek, szenvedélyes vitákba keveredtek a ki nem jelölt utcák lakóival.

A hivatal udvara egyetlen bejáratával szintén alkalmatlannak bizonyult arra, hogy a nagy tolatásban jegyeikért jelentkezők és azok, akik már megkapták jegyeiket, rendben ki- és bejárassanak. A kapu alatt egymásra torlódtak a tömegek, úgyhogy lehetetlenség volt rendet teremteni.

A hivatal főnöke kénytelen volt lezártni a kaput, ami fokozta a kivülmaradtak izalmát. Az emberek benyomták a kaput, betódultak az udvarra s a rendkívüli módon felizgatott kedélyek láttára helyesebbnek látták félrevonulni, nehogy erőlyes közbelépésük kirohantsa a szenvedélyeket. Így is kínos jelenetek következtek be, részint a nagy munkában és izgalomban érthetően megviselt idegzetű hivatalfőnök nem elég tapintatos magatartása miatt, részint pedig azért, mert a hivatal ablakaiban megjelent tisztviselők és tisztviselőnők derűsen fogták fel a helyzetet. A sajnálatos jelenetek során még tettlegességekre is sor került, néhányan rosszul lettek, úgy hogy a mentőket is ki kellett hívni. A karhatalmi tényezők okos mérséklésének s főként annak a ténynek, hogy újabb rendőrosztásokat nem vezényeltek ki, lehet köszönni, hogy komolyabb fordulatot nem vett az ügy.

A közellátási hivatal főnöke már tegnap délután, a helyszínen kihirdette, hogy a faellenőrző jegyeket ki fogják kikészíteni a feleknek. Erre a kijelentésre az emberek lassan lehiggadtak s elhagyták a közellátási hivatal udvarát és a Szaniszló utcát.

A sajnálatos esettől azt a tanulságot vonhatják le az illetékesek, hogy a köz-

zönség fegyelmességére nem lehet számítani. Teljesen reménytelen, hogy jegy-elosztásokra és hasonló aktusokra előre megállapított sorrendben jelentkezzenek a felek. Azért az ilyen köz-

ellátási munkákat vagy kerületi beosztással, különböző helyiségekben kell végezni, vagy pedig egyszerűen a házhoz való kikészítés rendszeréhez kell folyamodni.

Kutyabaj Nagybajomban

avagy
amiket a cigányokat nem kedvelő kutya „összetéveszt”

Jó tett helyébe jót várj, — mondja a magyar közmondás, ami azonban nem vált be Darabos József biharnagybajomi gazda esetében.

Mert Biharnagybajomban baj történt a jótett nyomán. Még pedig kutyabaj.

A baj pedig ott kezdődött, hogy Darabos gazda, akinek udvarát drótkerítés választotta el a szomszéd Falucska Károly udvarától, megengedte, hogy az utóbbiak hozzá járjanak át vizért, miután azok udvarán nem volt kút, a távoli közkúthoz járni pedig kisé körülményes lett volna. Ennek érdekében a kerítésen egy ajtónyi nyílást hagyott, amit csak a szomszédok rezsiztek el minden egyes alkalomkor két szál öszeszétakolt deszkával.

Darabosnak, — aki egyedül álló özvegy ember, egyébként pedig éveken át a falu tekintélyes birája volt — két kutyája is volt s azokat szabadon tartotta, a kapura azonban elővigyázatosan kifüggesztette a táblát, hogy: „Vigyázat, hamis a kutya.” A szomszédok felé azonban semmiféle óvatossági rendszabályt nem tett.

Történt egyszer, hogy Falucska Károly névnapját tartotta. Nagy jóvámenés volt az udvarban, még cigány is akadt.

Ugy látszik, ez a hangosság felingerelte a kutyákat, mert amikor Falucska unokafivére, Falucska Lajos érkezett, a kutyák türelmüket veszítve átugrottak a résen és a sógor lábszárát és orrát megarapták.

Igy történt azután, hogy Darabos József — jótette jutalmául — a vádlottak padjára került, gondatlanságból okozott súlyos testisérteset vádjával.

A tanuként kihallgatott Falucska Károlyné elismerte, hogy a Darabos-gazda kerítésén lévő rés kizárólag az ő érdekeiket szolgálta s hogy a kutyák

addig mindig rendesen viselkedtek s csak disznóöléskor mentek át az ő udvarukba, de akkor sem okoztak semmi bajt. Ugy látszik, a cigányok vadították meg őket, mert — úgymond — a cigányokat nem kedvelik.

— De a sógora nem cigány, — jegyzi meg az elnök.

— Hát, azt már a kutyák nem tudják! — mondja pattogos hangon a menyecske.

Dr. Beöthy Konrád orvosszakértő szerint a kutyaharapásnak következményei nincsenek és nem is várhatók.

— Hát nem a bal lábát harapta meg a kutya? — kérdezi ezután az orvos-profeszor a sértettől, miközben az eredeti orvosi láttelelet tanulmányozza, mely, úgy látszik, mást állapít meg.

— Azt én már nem tudom, — mondja a sértett.

— Nagyon fájtattott magának! — jegyzi meg erre a vádlott nem kis maliciával.

— Kutyaházi...! — mormogja valaki fejcsóválva a hallgatóság sorai-ban is.

Végül is Darabos József a bíróság előtt kifizeti a sértettnek teljes költséget, a bíróság pedig ítéletet hirdet, mely szerint Darabos gazdát hü-nösként mondja ki ugyan a vádbeli cselekményben s ezért 50 pengőre ítéli, az ítélet végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggeszti s az ahhoz fűző-dő hátrányos következmények alól a gazdát mentesíti.

— Tudomásul veszi az ítéletet? — kérdi Váradi elnök.

— Köszönettel tudomásul veszem, — mondja az elítélt. — Azt azonban megtanultam, méltóságos uram, hogy szívesseget nem szabad tenni senkivel, — mondja és védője kíséretében méltóság-teljesen kivonul a tárgyalóteremből.

Új rend a faellenőrzőlapok kiosztásánál

Értesítem a város közönségét, hogy az ujonnan rendszeresített faellenőrző jegyek kiosztására nézve az alábbiak szerint rendelkezem:

1. Felkérem az összes közhivatalok (állami, törvényhatósági stb.) vezetőit hogy a hivatalukba beosztott összes tisztviselő és egyéb alkalmazott nevét és lakását betűsorrendben feltüntetve jegyzékét a város közellátási hivatalához folyó évi szeptember hó 24-én (pénteken) délelőtt 8 órától 2 óráig terjedő időben feltétlenül beadni szíveskedjenek.

2. Felhívom az összes közintézmények (közkórházak, iskolák stb.) egyéb hivatalok, pénzintézetek, biztositók stb. stb., valamint a gyárak és az öt mun-

kánál több munkást foglalkoztató egyéb ipari üzemek, üzletek vezetőit, illetve tulajdonosait, hogy az összes tisztviselőikről és egyéb alkalmazot-taikról (munkásaikról) a név és lakás feltüntetésével betűsorrendben készített kimutatást f. hó 24-én pénteken dé-lután 5-től 7-ig, valamint 25-én szombaton délelőtt 8 órától 2 óráig terjedő időben feltétlenül adják be.

A torlódás elkerülése végett a köz-kórházak, egyéb közintézmények, pénz-intézetek, biztositóintézetek és más hi-vatalok (nem közhivatalok) folyó hó 24-én délután, míg a 2. pont alatt felsorolt összes többi vállalatok, gyárak, üzemek és üzletek stb. 25-én, szombaton délelőtt adják be a jegyzékeket.

Az 1. és 2. pont alatt felsorolt hi-vatalok, intézmények, üzemek stb. a be-adott jegyzékek alapján a faellenőrző jegyeket a Ritoók Zsigmond-utcai ele-mi iskolában vehetik át f. hó 29-én és 30-án délelőtt 8-tól 2-ig és délután 4 órától 6 óráig terjedő időben és pedig az 1. pont alattiak 29-én délelőtt, a 2. pont alattiak 29-én délután és 30-án egész nap.

Végül értesítem a város közönségét, hogy mindazok, akik az 1. és 2. pont alatt felsoroltak közé nem tartoznak, faellenőrzőjegyeiket lakásukra kikészítve fogják megkapni. A kikészítés idejéről külön fogom az érdekelteket a helyi lapokban hirdetés útján értesíteni.

Nagyváradon, 1943. szeptember hó 21.
Dr Gyapay László s. k.,
h. polgármester.

John Steinbeck a „Márikám” nótáról

John Steinbeck nevét nálunk is ismert minden komoly könyvolvasó és tudja, hogy korunk legnagyobb írói közül való. Az „Érik a gyümölcs” nagy siker volt nálunk is, új regénye pedig a „The Moon is D w m”, mely német fordításban „Der Mond ging whiter” címmel jelent meg — mint a svájci éajttoban olvashatjuk — még az „Érik a gyümölcs”-nél is nagyobb siker. A regényből, amely egy megszállt országban játszódik és a megszálló csapatok és a lakosság viszonyáról szól, szinda-rabot, 601 filmet is készítettek. John Steinbeck júliusban egy amerikai csapatszallító hajón Angliába érkezett és belépett a Daily Express szerkesztősé-gébe. Amerikában a New York Herald Tribune közli cikkeit. Egy ilyen cikkben a belgrád német rádió híres Lili Marlen-nótájáról, a nálunk „Márikám” néven ismert német slágerről számol be. Steinbeck cikkének ezt a címét ad-ta: „Egy ellenséges idegen leány, akit nem lehetett internálni”. Elmondja, hogy a nótát 1938-ban szerezte. Nor-bert Schultze és Lians Leit. Két évig senki sem tudott róla, pedig egy fia-tal svéd énekesnő Lele Anderson a gramofonba is énekelte. A belgrád adó egyszer nagyobb választék híján feltel-tet ezt a poros lemezt és másnap, har-madnap, a következő héten katonaleve-lek százal és ezrei követelték a Lilli Marlen-ről szóló katonanótát.

Lale Anderson időközben első szá-mu katonakedvencé lépett elő — írja Steinbeck — nemcsak Európában, ha-nem a német Afrika-hadtest katonái között is. Amikor az angol 8. hadsereg az első német foglyokat ejtette a „zsák-mányhoz” tartozott Lilli Marlen is. A dal igen gyorsan meghódította a 8. brit hadsereget. Először csak a hadifoglyok énekeltek, azután az angol katonák is velük dudolták, később az ausztrá-liaiak még szöveget is faragtak hozzá. A katonai hatóságok zavarban voltak és felvették a kérdést, helyes-e, ha angol katonák német nótát énekelnek. Mialatt azonban tanakodtak, Lilli Mar-len kisasszony meghódította a tuniszi 1. brit hadsereget is, majd az 5. és a 7. hadsereget. Ezek az amerikaiak jazz-nótát csináltak belőle és négy hangra énekeltek. A kérdéssel az USA infor-mációs miniszteriuma, az „Office of War Information” is foglalkozott és el-határozta, hogy hivatalos angol szöve-get irat e népszerű német dallamhoz. A magas politikát lehet kormányozni, irányítani és nacionalizálni — fejezi be cikkét John Steinbeck — de a dal-lal átugranak a határokon és a fronto-kon...

Nagyvárad város legujabb térképe

nagy fali 2 P, kisebb színes 1 80 P kapható a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

HERCZEG FERENC nyolcvanéves

Írta: dr. Virág Jeromos

Kenedy Géza felismervén nagy tehetségét, biztatja, hogy hagyjon fel ügyvédi terveivel és éljen egészen az irodalomnak. Huszonhétéves korában 1890-ben megjelenik első könyve: „Fenn és lenn” amely nagy feltűnést kelt a közönség körében. És ettől kezdve bő termékenységgel írja regényeit, novelláit és színműveit.

Szépirodalmi alkotásaiban különösen a szerelmi motívum játszik majdnem mindenütt jelentős szerepet. De az emberiség örök szenvedélye mellett nem hiányzik műveiből a szociális vonatkozású tárgy sem, amely komoly, vagy satirikus hangon szól bele a társadalmi és politikai élet alkalmoszerű, forrongó és elintézetlen kérdéseibe. De nagy kedvvel fordul tárgyért a történelemhez is. Természetesen e témakörök átnyulnak egymásba Herczeg Ferenc műveiben. Témái rendkívül változatosak, meseteremtő leleménye gazdag, alakgalériája a férfi és női jellemeknek szinte kimeríthetetlen sorozatát vonultatja fel.

Általában a felsőbb társadalmi rétegek életével foglalkozik, de nemcsak ezeknek a jellemzésében otthonos, hanem ismeri a kis emberek, a szürke hivatalnokok, az egyszerű paraszt életét is, a gyermek lelkivilágát pedig megkapó melegséggel tudja megeleveníteni.

Írásművészetét jellemzi az értelem és a képzelet meglepő pontossága egyensúlya. Műveiből mindenütt kicsendül a kettő öszhangja. Kényes tárgyakat is boncolgat, de sohasem lesz bántó az írása. Herczeg Ferencnek, írja Horváth

János, a magyar irodalom történetében az az egyik legnagyobb jelentősége, hogy kiváló elbeszélő művészetével a naturalista irány térfoglalása idején is megtudta tartani a magyar olvasó közönséget egy nemesebb és költőibb irány oldalán. Erkölcsei józanságával nem egyszer lépett fel nyíltan is a dekadens irány ellen. Emiatt a dekadens írói tábor részéről nagyon sok támadásban is volt része s talán az élő íróink közül e tekintetben egy sem részesült több támadásban, mint éppen Herczeg Ferenc.

Némelyek erkölcsi közömbösséget vetettek a szemére, azonban alaptalanul éri ez a megjegyzés, mert az erkölcsi közömbösségnek a látszata művészi modorának személytelenségéből ered. Benne él korában, de nem azonosul ennek tévedéseivel, erkölcsi felfogásában és ízlésében felette áll. Nem ölti ugyan magára a szigorú erkölcsbíró tógáját, de mégkevésbé hizeleg az emberi és társadalmi hiúságnak. Katolikus ember és író. Katolikus részről néha felmerült vele szemben a kívánság, hogy szeretnének a teljesebbnek látni a nagy író művészetét a lét matematikai vonatkozásainak és végső értelmének a krisztusi világnézet szerint való megvilágításában. Azonban magasatos erkölcsi felfogása sok tekintetben szolgálta a keresztény világnézetet és nevelte az emberek ízlését, ami nem volt könnyű feladat a dekadens irodalom virágzása idején.

Írói működésének érdemei között ki kell emelnünk, hogy nagy a jelentősége

a magyar színműirodalom fejlődése terén. Csiky Gergely elhunytá után nem volt a magyar drámának feltűnőbb tehetséges művelője. Herczeg Ferenc mindjárt az első művével méltó utódja lett Csiky Gergelynek. Jelentősége annál nagyobb, mivel a Nemzeti Színház műsorát ebben az időben csupán a francia darabok állandó előadásával tudták színvonalon tartani. Az új szerző a legjobbkor jelent meg s nem közönséges színvonalú érzékével zápos tapsokra ragadta az ország közönségét. Herczeg Ferenc a magyar dráma fejlődésének szíligeti Ede és Csiky Gergely után a legnagyobb érdemű fátylahordozója.

Mint újságíró is jelentős tevékenységet fejt ki Herczeg Ferenc. Ezirányú működését a Budapesti Hirlapnál kezdte. Majd megalapítja az Új Időket és ekkor megvált a Budapesti Hirlaptól. Mikor mint politikus is tevékenykedik a magyar közéletben, gróf Tisza István által alapított Magyar Figyelő szerkesztését is átveszi. Nagyon sokat harcolt ebben az időben a már mutatkozó destruktív ellen. A kommunistáknak szemében szálka volt a nagy író s még a nevéét is levéttetik az Új Idők éléről s folyóiratát szocializálják, az író pedig a Markó-utcai börtönbe hurcolják.

Mikor az összeomlás bekövetkezett, egész írói tekintélyét a magyar revíziós mozgalom szolgálatába állította. Egmásután írja cikkeket a Pesti Hirlapba, amelynek ma is munkatársa. Revíziós mozgalom terén kifejtett tevékenységét méltatta a napokban Kassa városa, amidőn revíziós érdemei elismerésül díszpolgárának választotta meg.

Most amidőn a jó Isten kegyelméből Herczeg Ferenc nyolcvanadik életévét tölti be, azt kívánjuk az Istentől, hogy adjon nagy írónak erőt és egészséget s adja meg, hogy az a mag, amelyet elhintett a magyar szívekben, nemes gyümölcseé érlelődjék.

Ma, szeptember 22-én tölti be életének nyolcvanadik évét a magyar nemzet nagy írója, Herczeg Ferenc. Osztatlan elismeréssel száll az ország minden részéből a mai napon a nagy író felé a magyarság hálája és szeretete.

Származása szerint nem volt ugyan magyar, mégis a hazánk legnagyobb írói közé kell őt sorolnunk. Ősei Mária Terézia idejében vándoroltak Sziléziából a délvidéki Bánságba. Apai és anyai ágon német eredetű. De lelke mélyéig magyarrá lett a verseci polgármester fia. Az ifjú Herczeg Ferenc a temesvári kegyesrendi gimnáziumban kezdte tanulmányait, majd Szegeden folytatta ugyancsak a kegyesrendiek gimnáziumában. Diákéveiről írja, hogy temesvári diákkorában még németül szeretett olvasni, de Szegeden már rákapott a magyar könyvekre. „Azt hiszem gondolkodni is ott kezdtem magyarul”. Jókai regényei hódítják meg: „Szent részegséggel, mint a bachans Dionysos ligetében, úgy botorkáltam Jókai csodakertjében”.

Ettől a pillanattól kezdve szívéhez nőtt a magyar irodalom és a magyar nyelv. Támadták is ezért német részről és renegátnak nevezték. De emlékezőseiben írja, hogy az ilyen támadások hidegen hagyták őt. Majd így folytatja emlékezőseit: „Az én családom kétszáz esztendővel ezelőtt jött ki Németországból, egy német fejedelem elől menekült, olyan időben, amikor az óshazában a nemzeti érzés még ismeretlen fogalom volt. Ezt az érzést itt ismerték meg Magyarországon, alattvalókból itt lettek polgárokká. Nekem különben az a meggyőződése, hogy a kapás ember lehet sváb vagy tót, kultúrájában azonban Magyarországon csak magyar lehet. Ha ezért renegát vagyok: annyi baj legyen. Zrínyi Miklós és Petőfi Sándor társaságában vagyok az.”

Amikor Herczeg Ferenc írásaival megjelent a nyilvánosság előtt, még Jókai és Mikszáth uralkodott a magyar regényirodalomban. De Herczeg hamarosan a közönség kedvence lett. Érdekes Mikszáth Kálmán nyilatkozata: „Ez a Herczeg! Ez minden teóriát agyongázol, amit fölépítettünk arról, hogy a nyelvet az anyatejjel kell beszívni.” A német nyelv tökéletes birtokában — írja róla Várdai Béla — lehetett volna két nyelvű író, de ő fényes ajánlatokat utasított vissza, s nem írt németül, mert ezt a magyar író hivatásához való hűtlenségnek tartotta.

Szülei jogász pályára szánták, de ő nem nagy kedvvel fogadta ezt a tervet. Már ekkor jelentkezik benne az irodalom után való vágyódás s a jogász élet helyét szívesebben választaná a katonai pályát, de anyja nem engedi. Közben kibontakozik írói képessége. A Pesti Hirlap 1886-ban közli néhány cikket és novelláját és a lap szerkesztője.

KÖZÖNY ÉS FÁSULT ÁLMOSSÁG ELLEN...

Írta: Scholz Klára

Valahol, valamiben katolikus magyar közömbösségekbe ütköztem. Bármennyire leplezni igyekeztem csalódásomat, le-törtésemet, valaki észrevette. Az este gyönyörű, meleg asszonyi írás fekküdt

asztalomon és egy vers, Mécse László verse. Azért küldötte, hogy figyelmeztető sorait továbbadjam.

Idejegyzem tehát:

EGYSZERŰ PÉLDA A VARJAKRÓL

*Az őszi égen varjak vonultak, ki tudja merre?
Ki tudja honnan? Csak mentek együtt egy szív-ütemre,
ezren, tízezen, tompán dalolva a varjú-himnuszot,
Fekete szárnyuk felémsuhogta a hősi nimbuszot.*

*Irgyén álltam, micsoda ösztön! egyszerre ennyi
Tudja a Nagy Célt és jobban-rosszban együtt tud menni,
ki tudja meddig? Lehet: az ösztés feljelő Téli,
vagy új Tavaszig, hol a fészkelés reménye fénylik.*

*Igy lelkesedtem, az őszi kertben magamban állván,
S ekkor megláttam a varjú-Judást diófám ágán.
Elbújt a lomb közt s diót vert széjjel fekete csőre.
Néha felnézett a sok ezernyi fent-repülőre.
Husángot fogtam s úgy vágtam hozzá, hess varjú, hess, hess,
hizlaló koncért ne hagyd a Nagy Célt, de együtt repdess
a Lendülettel, együtt a fajtát feljelő Téli,
vagy új Tavaszig, hol a fészkelés reménye fénylik...*

Miközben lekopogtatom, minden sorát, minden szavát fájdalmasan átélmeledem újra, meg újra.

Napról-napra sötétebb és vérszéljesebb az európai látóhatár. Népek és nemzetek végső erőiket megfeszítve, a hősiesség áldozatvállalások lélegzetelállító lendületével tusakodnak a holnapért. Hát hogyan csordulna a könnyünk, ha középsztyályunk sorában még ma is fojtó, száraz közönnel és fásult ál-

mosaggal találkozunk?

Egyesületi vezetők minden vonalon kétségbeesetten sűrűnek a megmozdíthatatlanság béklói miatt.

Egy nagyraihivatott egyetemi ifjúsági vezér felhívásából ugyanaz a panasza hördül fel fájdalmas hangon.

Itt az új munkaasztendő! Ha valaha, úgy ma lenne szükség arra, hogy mindannyian együtt meneteljünk! Egyek legyünk!

Szeptember 26-án d. e. 9 órákor megkondulnak az olasz-í Szentlélek plébániatemplom (barátok temploma) harangjai, Városunk összes katolikus egyesületei közösen tartják évnnyitő Veni Sanctejukat.

Add Uramisten, hogy fennről jövő eebes ezél zúgása seperjen ki sorainkból minden tunya álmoasságot!

Hogy tüzes nyelvek égessenek ki belőlünk minden önző kényelemszeretetet, felelőtlen kibújniakarát abból, ami öszertört fegyelem és kemény áldozathozatal.

Es vezeklő engesztelő nap is lesz ez a nap egyttal. A 9 óráé szentmisétől kezdve esti 6 óráig a kitett Legméltóságosabb Oltáriszentség előtt imádkozni akarunk, kérvén az Uristent, fordítsa el haragját tőlünk, bocsássa meg a magyar bűnöket és adjon fajtánknak békésebb, jobb jövődőt!

Te, aki e sorokat olvasod. Te is felelős vagy ezért a jobb jövődöért, amely jószándékú emberi akaraterőnk maradéknélküli megfeszüléséből és a Szentlélekuristen kegyelmi erejéből fog megépülni. Ugy legyen!

Bármiíven

Ingtalan

adásvétel, csere vagy bérlet-
üggyben bizalommal keresse fel

MEZEI ingatlanforgalmi irodát
Nagy Sándor u. 19. Telefon: 27-30

A város egy heti népmasszája

SZÜLETÉSEK:

Vajda István rendőrőrmester leánya Klára. Szabó György magántisztviselő fia István. Szabó Béla cipézmester fia István. Bura Sándor napszámos leánya Borbála. Oláh János vezető jegyző leánya Edit. Anton Tibor borbélysegéd fia Tibor. Peeze Gyula m. kir. rendőr leánya Mária. Kiss János cipészsegéd fia József. Papp József gazdasági cseléd fia Sándor. Löwinger Mende ügynök leánya Gizella. Koruzsán János MÁV fékező fia János. Molnár István napszámos fia László. Benkő István m. kir. tiszt leánya Katalin. Balogh József szabómester leánya Julianna. Horváth Lajos utazó leánya Margit. Nyerki Sándor kántortanító fia László. Kerzsi János házaló leánya Gizella. Halász István gyári munkás fia István. Miskolczy Károly lakatos leánya Ilona. Görbe József napszámos fia Mihály. Lovass Miklós áll. igazgató fia László. Puj Mihály városi vauti fékező leánya Irén. Hegyi István szobafestő segéd leánya Mária. Kis Sándor földműves fia Sándor. Wallner László kántortanító leánya Mária. Dr. Weisz Jenő orvos fia György. Dudás Gyula városi altiszt fia Sándor. Dobos Mihály magántisztviselő leánya Fátima. Jakab Zsigmond MÁV. vonatvezető fia József. Kegyes Gábor szabósegéd leánya Rozália. Holczler György magántisztviselő fia Róbert. Haitéhi Dezső kovács segéd fia István. Goldstein László kötő-szövő munkás fia Péter. Huvó Gyula gépészfia Kázmér. Dudás Sándor napszámos fia Sándor. Karsai Mihály kőművessegéd leánya Judit. Lőrincz Ferenc piaciárus fia Ferenc. Csordás György gépkocsivezető leánya Julianna. Popovics Tivadar napszámos fia Tivadar. Pálmai Gyula m. kir. hadnagy fia Gyula. Kiss János napszámos fia János. Vekerdő Andor fodrászmester leánya Irbolya.

Házasság. Benedek János fűszerkereskedő segéd és Iz Rozália. Jenei László községi irodatiszt és Szilágyi Anna. Pekarik István m. kir. postaszállító és Poti Jolán. Benesik Pál a közüzemeknél villanyserelő és Danisovszki Erzsébet. Nagy Béla kövező segéd és Kiss Erzsébet. Balint István MÁV. vonatvezető és Balázs Erzsébet. Antal Béla magántisztviselő és Nagy Julianna. Bán Demeter gazdálkodó és Nagy Irén. Ábrahám Lajos kereskedelmi ügynök és Mihály Lina.

Halálozás. Major Eszter 49 éves. Özv. Szabó Gáborné Szathmári Zsófia 84 éves. Popovics Sándorné Miskolczy Anna 73 éves. Brezsán György 58 éves. Holubák Károlyné Kozics Erzsébet 71 éves. Szombati István 74 éves. Kovács Bolbála 74 éves. Berecki István 38 éves. Svábi János 23 éves. Osán Imre János 2 hónap. Donda Györgyné Moldován Julianna 76 éves. Löb Lázárné Hartman Eszter 62 éves. Paul Leontin 8 hónapos. Koller György 73 éves. Fodor Gyula 89 éves. Balázs Gizella 1 éves. Újvárosi János 18 éves. Unger Jolán 77 éves. Ottenberg Mária 67 éves. Lukács Erzsébet 6 hónapos. Tamás Lászlóné Barabás Eszter 42 éves. Hegedűs Ferenc 5 hónapos. Kolibszki Anna 54 éves. Özv. Tobolik Béláné Grünwald Eszter 51 éves. Rá-

kos Zsuzsánna 10 hónapos. Rádi Ágostonné Karácson Irén 25 éves. Özv. Lajos 1 hetes. Jilk Gyula 43 éves. Égényi Jánosné Rácz Julianna 78 éves. Kömüves Gyula 27 éves. Klein Tibor 2 hónapos. Özv. Lefkovicz Farkasné Stern Katalin 76 éves. Balkus Ágostonné Karácson Irén 25 éves. Özv. Rácz Julianna 78 éves. Rehon Ferencné Balázs Julianna 61 éves. Koroknai Viktória 1 hónapos. Buda Sándor 10 hónapos.

SPORT

Hazaérkeztek válogatottaink

A tegnap déli gyorsal érkezett haza a Ferencváros ellen játszó és tartalékosan is döntőtient kiharcoló NAC Budapestről. Együtt jött a csapattal Bodola és Sárvári is, akik — mint ismeretes — vasárnap délután érkeztek a fővárosba, hosszú külföldi pihenésükről.

A csapat kíséretében ott láttuk dr. Sághy László szakosztályelnököt és Rónay Ferenc edzőt.

Sághy László dr. így beszélt a rándulásról:

— A fiuk tartalékosan is megáll-

ták a helyüket. Ha Sárvári vállalhatja a játékot, biztosan győztünk is volna. Különböző jó kis edzőmérkőzés volt a Csepel ellen.

Rónay Ferenc ezeket mondja:

— Örvendetes Bodolának a jó formája, féltem pedig, hogy a hosszú távollét és a nagy ut megviseli a fiukat. Sárvári fejfájás miatt nem vállalhatta a játékot. Tóth Matyi pedig eltávoztást kapott Békésabárára.

— A héten kemény edzéseket tartunk és ez már a Csepel elleni készülődés. Kedden délután kezdjük meg a nagy munkát.

Háztömbkörüli kerékpárosversenyt rendeznek vasárnap Nagyváradon

Vasárnap rendezik meg Nagyváradon az első háztömb-körüli versenyt, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A kerékpáros versenyt a Levente Parancsnokság rendezi meg. A versenyt a Szent László-terén tartják meg, amelynek kerülete kb. 550 m.

Versenyszámok: 1. strapagépes és vaskerekes versenyzépes versenyzők indítása egyszerre. Táv: 11 km., 20 kör. Fakerekes versenyzők indítása egyszerre, táv: 33 km., 60 kör. A versenyen résztvesznek a NAC kerékpáros szakosztály leventéi is. A versenyen mindenki részt vehet, akinek kerékpárja van. Nevezni lehet bármikor. Máyer István es. pk.-nál, Madách Imre-utca 5. (A színház mellett, Barna és Máyer szabóság, tel.: 30—35.) Szerdán este 6—8-ig és szombaton délelőtt 8—12 óráig a Rhédey-kerti sportpályán Oláh Ernő

es. pk.-nál. A verseny indításának pontos idejét és részletesebb leírását legközelebb közöljük, ugyszintén a 19-i hadosztály döntőverseny eredményeit is.

Újabb petroleumnagykereskedőt jelölték ki Váradon

Nagyvárad thj. város polgármestere 5055—1943. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Ertesítém a város közönségét, hogy a nagyvárad 162. számú körzetben, tehát Nagyvárad területére kijelölt kereskedőkön kívül a m. kir. Közel-látásügyi Miniszter úr 41.444—1943. VIII/2. b. számú leiratával Balogh Zoltán nagyvárad (Kolozsvári-u. 53. sz. a.) lakost petroleumnagykereskedőül kijelöltte.

Nagyvárad, 1943. szept. 17.
Dr. Soós polgármester.

MI UJSÁG A PIACON?

Gyümölcsfélék:

(Erős felhozatal)

1 kgr. alma 1, 1.30, 1.60, szilva 0.80, 1. körte 1, 1.30, 1.80, 2.30, szőlő 1.60, 2, 3.00, barack 0.80, 1, 2.00, díj 3.50.

Zöldségfélék:

(Erős felhozatal)

1 kgr. burgonya 0.28, 0.33, paradicsom 0.70, szárazbab 0.30, 0.40, 1 db répa 0.98, borsó 0.36, hagyma 0.65, cékla 0.24, —0.38, 1 db káposzta 0.40, vörös káposzta 0.70—0.90, olasz 0.80—1, tök 0.60—0.80, karfiol 0.70—0.90, petrezselyem 0.60—0.80, 1 db kalarabé 0.4, 1 db zeller 0.03, 1 db ugorka 0.3—0.10, 1 db retek 0.18, 1 db torma 0.20.

Előállatok:

(Gyenge felhozatal)

fejos tehén kg 2.10, szopós borju 800—1400, hizott sertés kg 2.10, kismalac kg 2080—3, igasló db 800—1200

Tejtermékek:

(Semmi felhozatal)

1 liter tej 0.52, 1 kgr. vaj 18.80, 1 kg. juhturó 5.80, 1 kgr. tehénturó 1.65—

1.75, 1 kgr. tejfel 2.—2.20, 1 kgr. sajt 4.80.

Szárnyasok:

1 pár l. o. csirke 5.52, II. o. csirke 4.40, hizott liba kgr 4.80, sovány liba kg. 4.20, pulyka 4.70, tojás darabja 0.34 kg. 4.20—4.50

Húsarak:

1 kgr. marhahús 5.10, disznóhús 5. növendékmarha 5.10, juhhus 4.50, bivalyhus 3.70, tepertő 3.60.

Hálfélék:

1 kgr. ponty 5—6.50, 1 kgr. koróshal 3.50—5.50.

Új maximális burgonya árak:

Nyári rózsá Güll bab 26.50— kg. 28 f. Őszi rózsá g. 25.50, kg 27, Ella és sárga g 22.50, kg 24. Trm. ára. Fogyasztói ár: Nyári rózsá-Güll bab kg 33 fillér, Őszi rózsá kg 32 fillér, Ella és sárga kg 29 fillér.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Nagyvárad thj. város adóhivatala.

Árverési hirdmény

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1935. évi 600 P. M. rendelet 6—69. szakasza alapján az első árverést 1943. szeptember 25-én, a másodikat 1943. október 4-én a városi közraktárban (Thaly K.u. 2.) kitűzöm.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
 2. A második árverésen azonban az ingóságok becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
 3. Az árverés megtartása vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalék.
 4. A vételárat azonnal és készpénzben kell fizetni.
- Nagyvárad, 1943. szept. 17.
A kiadmálzvgkqj surdu surdu (Olvashatatlan aláírás, végrehajtó.)

APRÓHIRDETÉSEK

- Adás-vétel!**
- Angóra süldök** nagyon olcsón eladó. Nagy Ica-u. 10. (Gerliczy-utcai vasúti átjáró.)
- Eladó** modern 5 szobás beköltözhető magánház 810 öf területtel. Popovics iroda, Szent János-u. 6. 742
- Eladó** keveset használt fel díofunoros hálóbutor. Cim a kiadóban. 726
- 1 csolnak** eladó. Árpád vezér-ut 47 739
- Teljesen** új súlyoztós „Singer” varrógép eladó. Cim a kiadóban. 746
- Egy** új női magyar ruha közepertmetre eladó. Pál-u. 3. szám. 639

Állást nyec

- Nagyipari** vállalat keres fiatal tisztviselőt kevés német nyelvtudással és anyagkönyvelésben jártas, németül tudó, érettségizett, 30 év körüli önálló férfi munkaeerőt „Őskeresztény” jellegre kiadoba. 744
- Önállóan** dolgozó nőtlen cukrászségédet felvesz a Vadnay cukrászda Szalmárnémeti, Horthy-ter 5. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével a fenti címre kérek. 737

Hülönféle

- Fertőtlenítést**, poloska, mely és mindennemű fergék irtását 38 évi gyakorlattal vállalja. Varga, Danko Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313
- Tízezer** pengővel jöjjövedelmező üzlethez társat keresek. Cim a kiadóban. 745
- Másolást** saját gépemmel vállalom. Cim a kiadóban. 713

Lakás

Elegánsan bútorozott szobát fürdőszobahasználattal keresek október 15-én

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felelős igazgatói telef. Dr. Paal Árpád Dr. Virág Jeromos főszerekl. Szent László-nyomda R. T. igazgatói

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám